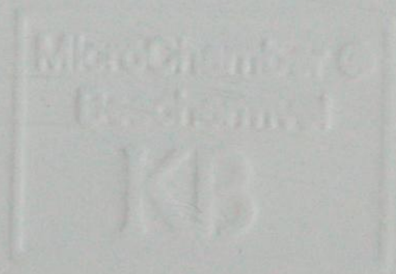
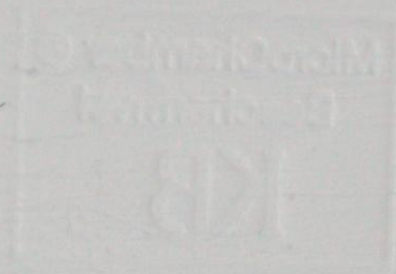
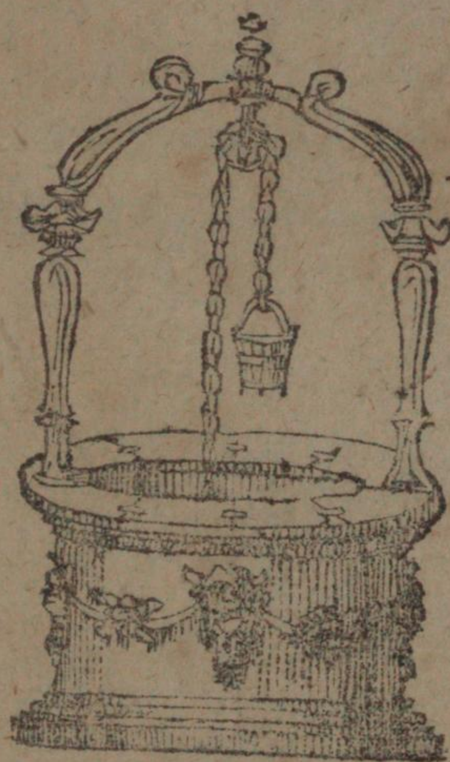

KB

KLUCHT
Van de
BEDROGE
GASTEN.

t'AMSTERDAM,
By *Daniel van den Dalen*, Boekverkooper op den Nieuwen Dyk by den Dam. 1679.

PERSOONEN.

FRANS, *een Gierigaart.*
MELES, *Knecht van Frans.*
GOOSEN, *Goet Vrint van Frans.*
MADELEEN, *Suſter van Gooſen.*
LOTTJE, *Neef van Frans.*
ZYTJEN, *Meijt van Frans.*
JOOST, *Een Backer.*
ANNETJE, *Speel-meijt van Zijtje.*

Het Thoneel is in en ontrent het huys van Frans.

EERSTE BEDRYF.

Frans. Meles.

Frans A wel wat ſal ik ſegge: ik moet bekenne
Dat in 't gemeen die Frans heten geluckig benne, (daagh.
Want myn actiens en obligatiens die rijſen alle
Wat hebben de Smeuſen op de Beurs myn daer na gevraagh?
t' Was niet anders als myn Heer waer voor wil jyſe laten,
Ik docht ô Yſralijte: je ſult ſo moy niet praten
Dat ik myn brieven verkoop: neen in't minſte niet,
Ik meenſe noch wat te bewaren: tot datter meer overſchiet
Ik hebſe gekocht van benauwde zielen die ſe moeſten verkopen,
Ik gaf ſeventig voor hondert, gut ik weter ſo ſnedig op te lopen
En nu bieden myn de Joden-genoten: al tnegentig en vier,
Ja wel, ik moet bekenne 't gelt winnen is plaiſier
Dewijl ik dan ſulke goeje winſt doe, ſo moet ik ook eens wat ſpille
Wel trouwens waerom niet wie ſouw my kunne bedille,
Myn vrinden ſoude wel ſegge: wanneer ik eens ſo mal waer,
Dat ik gink legge ſterve iſſer anders niet als dat maer,
Heeft Oome ons geen meerder gelt en goet nagelaten;
Wel ik ſeg vaerachter: men ſouder de ſuijnigheit om haten,
En daerom meen ik eens gaſte te houwen: 'k heb nu een milde buy,
Wel trouwens waerom ik ſo wel niet als de rijke luy?
Hier hei jonge!

Meles. Wat belieft u Sinjeur

Frans. Ik ſalje wat belaſte,
Komt maaktje voort gereet: en noot mijn t' avont gaſte.

Meles. Wel gruwelijk wat komt ons over: maer Sinjeur
Ik hoop niet datje veeg bent: och ik vrees daer hart veur
Frans. VVel guijt wat segje daer; wilje jouw mont houwen
En doen dat ik jouw hiet: of ik selje so ellements of klouwen
Meles. Ja Sinjeur waer moet ik gaen:
Frans. Hier om de hoek in de tafel-schel
By mijn vrient Goosen: en zijn Suster verstajet wel
Nood haer t'avont te gast: gaat ook by mijn neef Lotje
Hier over in't Katte-gat, in 't vergulde rotje.
Meles. VVel Sinjeur maer tegens wat uur?
Frans. Nood haar tegens half tien
Meles. Maer Sinjeur soo laet te nooden heb ik van myn leven niet gesien.
Frans. Dat is nu de mode.
Meles. Ja onder de gierige rijken.
Frans. Jonge houdt je bek, of ik selje soo verbruit deurstrijken.
Meles Och Sinjeur ik sal
Frans. Swijgt dan en maekje voort klaer,
Ik ga eens na de Beurs.

Frans binnen.

II. BEDRYF.

Meles alleen.

Och hoe benaut was ik daer,
Ey siet hem eens gaen die gierige cordiale,
Hoe droes wil hy van avont zyn gasten onthalen,
Och ik vrees al tegens morgen, ik vrees voor ongeval
VVanneer als hy al dese kosten eens op rekenenen sal!
Och myn keeltje ik magje van nu aen wel toe worgen,
En gy buikje sult me wel drie dagen moeten borgen,

Nouw

Nouw ik magh gaan, en volbrengen mijn last,
Want het is nu nodig dat ik op mijn tijt past.

binnen.

III. BEDRYF.

Joost, Frans.

Joost, Wel nouw Sinjeur hoe ist, wanneer sulje mijn gelt telle?
Frans. Wat bruit me de vent hier van gelt te lelle,
Ben ik jouw gelt schuldig?
Joost. Wel hoe pleister ist,
Kenje mijn niet, of benje van daag in de oogen gepist,
Ho ho, vrient, meenje met my soo te handle,
Soo geef ik je eens lustig vuyst-amandle
Frans Ja vrintje weetje wel datter recht is in de stadt,
Sulke maats hebben op den Dam wel op haar rockje gehadt.
Joost Je meent sulk volk als jy bent, die by ider gaat borgen,
En suipt wesen en weeuwen uit dat's haar keel wel meugen toe-
worgen.
Frans. Hoort vrient, hebje wat te seggen soo spreekt met fatsoen,
Ten is met sulk tieren en rasen niet te doen.
Joost. Dat doet datje een mensch so langh laet na lopen,
Weetje wel als ik backen sel soo moet ik koren kopen,
En dat kan ik sonder gelt niet doen dat weetje immers wel,
Frans, Wel hoorr de klok slaet twaelf van de kapel,
Komt te namiddag aen myn huis, so sal ik hoore
Wieje bent, watje hebben moet en waer voore.
Joost. Wel ik ben Joost de backer.
Frans. Ik seg komt aen myn huis,
Moetje gelt hebben ik saltje geven, maer komt sonder gedruis

Joost. VVel nu 't is wel: Sinjeur ik sal dan aenkomen.
Joost binnen.

Frans. Doet soo: ja wel, men souw voor sulk volk mogen schromen.
Nu ik magh gaen en hooren hoe 't met de actiens gaet,
VVant myn sulk een handel beter als van Ioost de backer aenstaat. *binnen.*

IV, BEDRYF.

Meles uit.

Gants wolven is dat loopen soeken na dese gasten,
En als ik 't wel besie, kan ikse van ons huis betasten.
Hoe heb ik gelopen straet neer en straet op
Dat de sweet-droppels als knickers lopen langs myn kop,
Ia wel wat sal ik segge, wie sal ik het wijten,
Dat ik noch een hupse baas had, 't sou myn niet spijten
Al liep ik noch so seer: maer wacht ik sel ook wel myn part
Van de stokvis vellen krijgen, ik meen lustig myn hart
Met myn lieve Zytje op te halen, en wacker te eeten,
VVant recht uit ezeyt het eten is my schier vergeten:
Dan kunje denken vrienden wat voor een tafel dat hier wort gedist
O blommer hart had ik syn gelt en lag hy in een kist
Ik souwer een ander leven of hebben: seper ik wil bekenne
Dat ik tot sulk een heerlijken staet wel souw gewenne,
Gelooft myn dat ik daar seg: maer wat mag ik hier soo staan
En prate tegens myn selven, de tijt lengt'er niet aen.
Nu laet ik vry gaen en soeken t' verguldе rotje;
VVel 't is oft wesen wil daer komt hy aen, u dienaar heer Lotje.

V. BE-

V. BEDRYF.

Lotje, Meles.

Lotje. VVel Meles wat maekt gy hier?
Meles. Ik souw so na uwent toe,
Ik heb gelopen dat ik so moe ben als een koe.
Lotje. VVat souwje tot mijnent maken?
Meles My is gebode
Van myn Sinjeur om U E by hem te gast te node.
Lotje. Maer Meles hoe praatje, wel is myn oom veeg.
Meles, Kerel hadje dat luck dat hy maar neer seeg.
Lotje. Maar tegens wat uur nood hy myn?
Meles. Tegens tien uren,
Lotje VVat segje,
Meles. Tegens half tien,
Lotje. VVel wat duivelse kuuren,
Is dat fatsoen van noden van die gierige rob?
Meles. Dats niet met al, komje maar met een holle krob
Je kunt sulke menschen niet meerder plage
Als wanneer je komt.
Lotje. Ey lieve, hout so niet aen te vragē,
Ik heb het wel ter degen in myn sin,
En sel smulle dat het vet loopt langs myn kin.
Meles. Doet so, ô myn ik heb sulk een kack waer sel ik lopen.
Lotje. Siet daer is een brug wilje broek vast ontknopen,
Loopt eer je jou beschyt en brengt my een montvol meê.
Meles. Ey volgt mijn dan Sinjeur, want ik heb wel vijf monden vol reê.
binnen,
Lotje. VVat bruit men de jonge, hy sprak soo vaerdigh,
Ik was suyver Koopman, zyn antwoort was aerdigh.
binnen.

VI. BEDRYF.

Frans, *Goosen.*

Frans. Goeden dagh Goosen, vind ik jouw hier soo staan.
Goosen. U dienaar mijn Heer waar komt u lieden so net van daan.
Frans. Ik kom van de Beurs, wel nu gy sult dan komme,
Niet waar?
Goosen. VVel waer dogh?
Frans. Maar Goosen ey gomme
Houtje doch so slecht niet, wat heeft myn knecht geseit.
Goosen. Ik weet nogh van je knecht, noch pomstok of van meit.
Frans. De drommel wat hoor ik, hebje myn knecht noch niet vernomen,
Die schavuit daer hy is, wel ik sweer laat ik thuis komen,
Gosen. VVat isser dan gaans?
Frans. Vraegje dat ik had hem belast
Dat hy u met u Masseurs tegens t'avont sou noden te gast,
Ik versoek dan dat je samen komt.
Goosen. VVel nu wy sullen ons selve de eere
Dan geven om te komen.
Frans. Maer jouw Suster meê.
Goosen. Dat sel niet manqueren, sy is altijt reê.
Frans. Je weet wel tegens half tien.
Goosen. Seer wel t'kan ons niet verscheele.
Frans. Maer ik sel na de maaltijt geen banquet om deele
Goosen VVel Sinjeur wat souwmen daer meê doen, dats geen manne kost.
Frans. Maer mijn wijn och lasy daer ben ik schier van bost,
En mijn bier is vry hartig.
Goosen Dat is niet met alle,
Dat U E. schaft en schenkt moet de gasten wel gevalle.

Frans.

Frans, Maer de pleister, al myn Servet-goet is na de was,
'tIs of 'er de drommel meê speelt alles is t' onpas
Goosen. Ist anders niet, myn Suster selje dat wel leene,
Hoe veel hebjer wel van doen ?
Frans. Laet sien ik meene
Van een tafel laken, en vier stucx Servet goet
Soo sy die schoon heeft, maer wacht ik moet
Eerst thuis vernemen, of alle myn gasten sullen komen,
VVant daer moet het een en ander na zijn genomen,
So wens ik u goeden dagh Gosen tot half tien.

Frans binnen.

Goosen. Seer wel Sinjeur,

VII. BEDRYF.

Goosen alleen.

VVie drommel heeft so een kerel gesien
VVoe wil hem dit noch op doen, wat sal van dit gast gaen
vvorden ?
Dan walt of hy myn noden, en dan weer of hy morde;
Als ik sey van komen, wel de pleister war's dit ?
Geen koddiger klucht van mijn leven als hier achter sit,
Dan was 't myn wijn loopt op het lest, mijn bier is niet om
drinken,
't Servet-goet na de vvas, vvel hoe kan hy 't bedinken ;
En ik dacht al in myn selve : je maakt soo jet maakt,
Ik selje so gewis by-komen met mijn holle kaak,
Datter niets sal overblijven als de bonken,
En lustig à vous spelen al raak ik noch soo dronken.
Nouw ik mach henen gaan, vvant het is etens tijt,

En vertelle mijn ſuſter Madeleen hoe deſe ſaak leijt.

binnen.

VIII. BEDRYF.

Meles uit.

VVel ſoo dat pakje is geloſt, had ik niet ras gelopen,
Het ſou voorſeker by mijn hielen hebben neêr gelopen.
Ey my ik ben ſo dunlijvig, mijn buik is vol getier,
En dat komt van dat Rotterdammer ſcharrebier,
En nou dien bruy ben ik quijt, k'magh my nu vvel ſpoejen,
Of daêr ſullen ſchrickelijke ſtok-hagels op myn kop vloejen.
Laet ſien waer moeſt ik weſen, ja ik weet wel
By Monſieur Gooſen: in de tafel-ſchel,
Sie daer woont hy, daer ſien ik die luſtige Madeleene,
O bloet mocht ik ſulk een Meitres eens een praatje verleene?

IX. BEDRYF.

Meles, *Madeleene.*

Meles. U dienaar Mejuffrou,
Madeleene. VVel vrijer wat maekt jy hier.
Meles, Myn Sinjeur Frans verſoekt of gy wat chier
Van avont met u broeder by hem gelieft te maken,
En komen by hem te gaſt.
Madel. Zijnt geen andere ſaken
Die je te ſeggen hebt, hy heeft ons ſelve al genoot,

En

En dats nu al een uur geleden.
Meles. O doot
VVat sal ik nu doen ?
Madel, Ja wilt vry u biesen packen.
Meles Och mijn arm schelm, dat komt van dat verbruide kacken
Och wat sal ik nu doen, wat raet gaet my aen,
Ik vrees dat ik soo ellendig door de spitsroe sal gaen.
Hoe sel ik het maken, wat sal ik best segge
Ik weet vaerachter de saak niet te belegge.
Madel. Praat niet langh, loopt datje jouw beschijt.
Meles, Ia door schijten is 't gekomen dat het nu so slecht leijt,
Maar wat hebje geseit ja of neen sulje commen ?
Madel. Ja doch.
Meles. Dan magh ik van nu af aen myn rug wel crommen.
Madel. Hoe dat, om dat wy komen sullen ?
Meles. Dat en seg ik niet.
Maer Iuffrouw je weet wel dat het gierige luiden verdriet
Als zy onkosten moeten doen.
Madel. Ik meen dat je Baas een cordialè
En tractabel kerel was.
Meles. De duivel mach die cordiaelheyt hale,
Hy is soo gierig als een rob, en soo boos als een hont,
Daer is niet by hem te besten met permissie als drek en stront;
Nouw laet ik gaen. U Dienaar Iuffrou Madeleene.
binnen.
Madel. Ik meen datje wat hooren sult, vrient gaje vry heene.
binnen.

X. BEDRYF.

Zytje al Straatvegende uit.

't Is wonder de klok heeft al half een gebromt,
Wat of'er in de weeg is dat hy niet thuis en komt,

Wel

Wel waer of hy blyft myn hart begint al te beven,
Komt hy niet voor Sinjeur thuis soo leit'er een droevig leven;
Want als hy kyven hoort soo snyt het my door 't hart,
Trouwenst' is geen wonder so als ik gelief koost wart,
Het is niet als myn hartje, myn bekje, myn suikerde doosje,
Myn soetertje, myn liefje, myn eenige roosje,
Myn uitverkoorne bekje, ja ik en weet niet wat,
Och hoe aengenaam is't als hy myn in zyn arme vat;
Waer of myn hartje blijft ik souw schier gaen schreien,
Ik vrees dat hy nu weer soo ellendigen zal lijen,
Heb ik het niet gedacht, daer komt dien Ysegrim aen,
Och myn lieve Meles hoe sel het met jouw gaen.

XI. BEDRYF.

Frans, Zijtje, Meles.

Frans. Wel Meyt waer is Meles is hy noch niet thuis gekomen.
Zijtjen. Neen Sinjeur.
Frans. Wel ik sweer dat hy van de drommel sal dromen,
Geeft my de rotting.
Zijtjen. Sinjeur Melis komt daer.
Frans. Wel vlegel waer blijf je, seg hontsfot komt hier maer,
Hy slaet met den Besem.
Komt hier jouw olijke Fielt, jouw schelmse rekel,
Ik sweer ik selje noch anders halen over den hekel.
Meles. Och myn lieve Sinjeur vergeeft het my voor dese reys.
Zijtjen. Nouw Sinjeur je moet denken je slaat op menschen vleis.
Frans Bruyt uit de weeg je hout het maer met elkander,
Ik sie wel hoe't is, d'een bruy is soo goet als d'ander.
Hy wil weer slaen.
Uyt de weeg Meyt.

Zijtje.

Zijtje. Ey Sinjeur hoe benje ſoo ſchrickelijk quaet.
Frans, Dat loof ik wel weetje niet dat het vaſt uit myn beurs gaet.
Zijtjen, Wat is dat Sinjeur ?
Frans. Had ik hem niet geboode
Dat hy Gooſen met ſyn ſuſter ſouw te gaſt noo de.
Meles. Dat heb ik gedaan Sinjeur.
Frans. Dat heb ik gedaen, maer wanneer,
Na dat ik hem geſproken had, en hadjy wat eer
By hem gekomen, ſo ſouw hy't miſſchien hebben geweigert,
En nu was hy ſoo gretig als een hongerige reigert,
Zijtjen. Maer Sinjeur ſouwje gaſten laten noden en meenjet niet,
Dan was het immers beter dat je 't gaſt-noden liet,
Frans. Wel ſlons wat heb jy te ſeggen, wilje jouw bek wel houwe
Had ik van daag ſoo veel ſchaa niet geleden ſoo ſout my niet berouwe.
Zijtjen. VVaer aen Sinjeur,
Frans. VVel aen myn brieven die zyn wel dertig par cent
Afgeſlagen, voor ſoo veel als myn noch is bekent,
So dat ik van daag wel heb verloren twee duiſent gulden,
Zijtjen, VVel Sinjeur dat is ook ſulk een ſaak niet, rekent het voor quaa ſchulden.
Frans, Is het evenwel niet genoeg, en jy, wat heeft Lotje geſeit,
Meles. Die ſel komen Sinjeur, ſoo de gelegentheit maer iets leit.
Frans, VVel ik ben bedurven, och wat ſal ik nou beginne
Al de bruy te komen, wel ik verlies myn zinne, [aen,
Zijtjen, Tut tut Sinjeur in die gelegentheit komt het op geen mens
Frans, VVel meit dat jy ſo cordiael bent, dat kan ik niet verſtaen.
Zijtjen, Ja Sinjeur, had ik jouw gelt,
Frans, VVel wat ſou mijn dan reſten,
Zijtjen, Sinjeur ik zouwje zo tracteren, ja alles was voor jou ten beſten,
Frans, Souwje moerskous, wel jy ſout wel duivels milt zyn,
Zijtjen, Maer Sinjeur terwyl datje gaſten verwacht, ſo moet'er ook wat geſchaft zyn. [lieſen,
Frans, Ja wel als't dan weſen moet, en om geen tyt meer te ver-

So mag ik uit al myn ongeluk en ſchaden het minſte kieſen,
Hoort haalt ſalaet, men koopt nu een heele mant vol
Voor een halve ſtuiver, en haalt achter de hal by Swa ntjen een
pens-rol,
Maer van de minſte prys, dat meugje dan deſe ſchent-brocken
Veur ſetten, ik vrees datſe al de bruy noch ſullen op ſchocken.
VVat donkje kan ik daer niet rykelijk meê beſtaen.

Zijtjen. Neen Sinjeur.

Frans. VVat dan meer?

Zijtjen. Een ſtuk vleis gebraen.

Frans, Of meen jy, lam gat, dat je ook neffens de gaſten
Meent te ſmullen, holla jy ſult'er jouw niet aen vertaſten,
Een pot gort in jouw darm.

Zijtjen. Daer ben ik wel meê te vreê.
Maer Sinjeur. . . . .

Frans. Maer Sinjeur, hout ſmoel maekje myn dat maer reê,
Hoorjet wel.

Zijtjen. Ja Sinjeur, maer geliefje myn dan wat ſervetten
Met een tafel laken uit te legge.

Frans. Die ſel Iuffrou Madaleene myn byſetten.
Doet maer dat ik jouw hiet.

Zijtjen. Ik ſelt doen Sinjeur.

Fran. En gy Meles paſt wel op, en voor al op de deur,
Ik moet eens uit gaan, en hoore hoe't met de Compagnies acti-
ens ſel afloopen,
VVant alsze ſacken ſoude, ſo was 't beter dat ik ſe by tyts gink
verkoopen.
Nouw ik ſel hier weêr zyn, de klok half acht,
Daerom paſt men ſamen wel op, weeſt'er op verdacht.

Zijtjen. Wy ſullent wel doen Sinjeur, maer ſulje geen kees na ſchaffe.

Frans VVel de drommel haalt de meyt, met al dat blaffe,
Of meenje weêr in ſes maanden een kees van vijf pont
Met ekaar te ſmulle, ſeg jouw verbruide ſtront,
Heb ik van daag geen ſchaa genoeg te dragen,
Myn kop loopt'er al van om, en dan moetje myn noch plagen,

Met

Met Sinjeur selje geen kees,

Zijtjen. VVel Sinjeur ik vraag het maer,

Frans Ik seg hout smoel of ik drijf je't gat uit met ekaar,
Zy sullen 't wel stellen al vreten zy geen kees met elkander,
En dient het haer so niet, sy meugen vertrecken d'een na d'ander

Meles. Sinjeur daer is iemand aen de deur die naer u vraegt.

Frans. Dat sel dien verbruiden Backer zijn die myn voor middag soo heeft geplaegt, [uitstellen,
Laet hem binne komen, ik sel sien of ik hem tot morgen kan
Want ik mag van daag van geen gelt uitgeven horen lellen.

XII. BEDRYF.

Joost, Frans.

Joost. U Dienaer myn Heer, hier kom ik nu alsje mijn hebt belast

Frans. Ja ik sie wel datje nouw op jouw tijt wel past,
Maer pasje wel so op, als'er by jouw gelt moet wanken?

Joost, Ik weet van geen wanken, geeft mijn mijn gelt so sel ik jou, bedanken.

Frans Wel hoe Ioost buur, hoe maakje sulk een slechte praat,

Joost. Geeft mijn myn gelt, eer dat het hier hooger gaat,

Frans. Weetje wel tegens wie datje so stout spreekt sonder sorgen?

Joost. Ia tegens Monsieur Frans die by alle man gaet borgen,

Frans. Wat bruit men dese backer met zyn stijve bek.

Joost. Wat leit jouw te becken, seg gierige vrek
Ik doe noch so niet als jy met jouw dienstbare geesten
Die je van honger schier laat sterven als warent beesten.

Meles ter zijden roepende

Vaer al voort backertje, (dick kop.

Frans, Ia wel wat moet ik hier al horen van so een sellementse

Joost. Wat leit hier te dik-koppen ik brui'er daer meê eens op.
Frans. Hoort Iooſt nouw moet ick uit gaan, want myn tijt is ver-
ſtreken,
Maer komt morgen ochtent dan ſullen wy ſamen ſpreken.
Joost. Wat heb ik daer aen, ik kom niet om te ſpreeken maer om
myn gelt.
Frans. Wel nu ik ſel dan mijn kaſſier laſt geven dat hy 't jouw telt.
Joost. Selt dan niet falideren; ſo ſel ik nog ſo lang wachten.
Frans. Neen ſonder faut komje morgen ochtent ontrent achten.
Joost. Seer wel Sinjeur u Dienaar.
Frans. Hier hey Meles laat Iooſt uit.
Hoe ben ik ook van ſoo een ſellementſe backer gebruit.

XIII BEDRYF.

Zÿtjen, Frans, Meles.

Zÿtjen. Maer Sinjeur ick...
Frans. Maer Sinjeur ik wat iſſer nu te Sinjeure
Zÿtje. Ick moet immers gelt hebben,
Frans. VVat jouw verbruide leure
Spreekje ook al om gelt, haalt alles op credijt,
Och Sinte Chriſtoffel verloſt myn van deſe meyt.
Zÿtjen. De backer wil my nu voortaen geen broot meer lange,
Hy tiert en raaſt, en wil eerſt gelt ontfange,
Van voorlede jaar, hy ſeit dat onſe kerf-ſtok
Al over lang yſer is geweeſt als een Smits blok,
En Swaentjen het pens-wijf maent myn vaſt alle dagen;
Voorleden trokſe myn de kap van 't hooft en heeft myn wel lu-
ſtig afgeſlagen,

En Iochem de turf boer komt ook lopen om zijn gelt,
En van Kees de melk boer ben ik om die reden voor een hoer
uitgeschelt. (nen,
Frans. Is't mogelijk Zijtjen wel jy hebt wel hart voor jouw sche-
Ie bent te beklagen tot in't mergh van jouw benen.
Zijtjen. Hoe sel ik dan doen sel ik dan alles gaan halen op crediet.
Frans. Ia doch, want van myn gelt schey ik van desen dag niet,
Nouw ik moet gaen, komt Meles doet mijn de deur eens open,
Meles. VVel Sinjeur.
Frans, So je nu niet op en past, ô wopen,
Ik sweer ik sou jouw havenen, daerom siet watje doet,
En so daer jemant om gelt komt, segt dat hy weêr komen moet.
Frans binnen,

XIV. BEDRYF.

Meles, Zijtjen.

Meles. Nouw is't onse beurt, gants hondert duisent planken,
Hoe ellendig sel hy dat slaen van myn bedanken,
Sa nu eens lustig omgesprongen, het hek is van den Dam,
Komt myn soete lieve bekje, myn suikerde lam.
Zijtjen. VVel hey Meles hoe benje nu so amoureusig?
Meles, VVel alderschoonste engeltje, hoe jy so dreusig?
VVel sie we hebbe ekaar immers trouw toegeseit,
Zijtjen, VVel wat bruit me de jonge?
Meles, VVel wat bruit me de meyt,
Zijtjen, Iy hoeft met my degek niet te scheren,
Meles, Och soetertje ik wilje veel liever wat carresseren,
Zijtjen, Alsje myn lief had, waerom geefje myn dan niet een soen

Melès, Ke daer, ke daer, mijn boutje ik wiljc nog wel wat anders doen,
Och bekje ik hebje so lief,
Zijtjen, Heb je myn dan uitekore,
Och ja, en jouw heb ik alleen myn trouw eswore,
Siet daer is myn hand, ik verlaatje nimmermeer.
Zijtjen, VVel ik beveel dan alles aen onse lieve Heer,
Meles, Kom myn engeltje laet ons nu wat gaen eten, (weten,
Zijtjen, VVei nu myn speel-meyt Annetje dient het ook wel te
VVant ik heb haer belooft als Sinjeur eens uit was:
Dat ik haer by ons eens sou node te gas,
Meles, VVel ja dat's goet. die sloot moet'er hart ook eens ophalen
VVat bruit het ons doch, de baas moet alles betalen,
VVel nu ik ga haer halen, soetertje maak dan alles klaer,
Zijtjen. VVel hartje lief, komt dan voort weder met haar.
Meles binnen,

XV. BEDRYF.

Zijtjen alleen.

Och nouw ben ick gerust nouw dat de koop is geslooten,
Ik was seper in't eerst wel wacker verschoten,
Ik wou hem eens beproeve of hy al trouw bleef,
En 't was aerts noch aerts dan of hy op myn keef, (verlaten,
Doen hy sey wat bruit men de meyt, och dacht ik nu sel hy myn
Och meisjens meisjens laatje dog so ver niet bepraten,
Gelijk ik heb gedaen, want recht uit geseit,
Hy heeft zyn eyeren in myn nesjen geleit, (schromen,
Maer hoor Iuffertjes sout gy-lieden ook niet wel eens sonder
Een kansje wagen, maer wat is't, wy vresen dat'er een kint mocht af komen,

Sonder dat ik wouw voor niet een van jouw alle borge blyven, maer dat 's de bant
Die jouw vrijsterkens in toom hout, anders bleef'er niet een maagt in Holland;
Nou laat ik gaan, en beschicken het een en 't ander,
Op dat alles klaar is als sy komen met ekander.

binnen.

XVI. BEDRYF.

Annetje, Zijtje, Meles.

Annetje. Ey Meles buur ik durf niet.
Meles. En waerom durfje niet,
Tut tut, wel hoe 't was groote sottigheid dat jet liet,
Komt maar binne, gut wy sullen samen so vrolijk wesen,
Daer is ter werelt geen swarigheit, voor wie souwje vreien,
Ik ben nu Sinjeur van alles.
Annetje. VVel als't jou dan so gelieft,
So mag ik het doen.
Meles. VVel ja, maer je bent'er niet meê ontrieft,
VVy sullen uit de kunst eeten en drinken en deuntjens singen,
VVy sullen soenen en sabben, en lustig in de bocht springen,
VVel ey waer is myn liefste?

Zijtjen uit de kelder roepende

Hier ben ik hartje, ik tap wyn en bier.
Annetje. Hoe hier ben ik hartje, wel de drommel wat hoor ik hier
VVel jongens, hoe hebbe wy 't met ekaar, sulje samen trouwe?
Meles. VVel ja dog daerom sulle wy nu voor-bruiloft houwe,
Annetje. Maer fopje, of is't ernst,

Zijtjen met de kan uit de kelder komende,

Neen 't is seper waar.

Annetje. Wel ſo dan, ſo wens ikje veel geluks met ekaar.
Meles. Ik dank jou Annetje.
Zijtjen. En ik u van gelijk.
Meles VVat dunkje ſelt niet wel pare, wilt eens kijke,
Annetje. Uit de kunſt, ik hebt in lang ſo fraey niet geſien,
Maer wanneer meenje voor de roo deur te gaen jonge lien?
Zijtjen. Morgen, niet waar hartje?
Meles. Ik ſel morgen niet klaar rake,
Over acht dagen, want ik moet nog een paer ſchoene laten make
Zijtje. Koſten wy morgen hartje, dan won 't noch acht dagen uit.
Meles. Ik kan ſeper niet.
Annetje. Hoe geern waer jy de bruyt,
En je ſelt (ſlag de reſt nog vroeg genoeg koomen.
Zijtje Ach Annetje dat hoop ik niet.
Meles, Wat legje hier te dromen,
Alles ſel wel gaen, komt engeltje dekje maer de dis,
En maekt by proviſie dat er wat te eten en te drinken is.
Zijtjen, Ik ſel boutje Annetje, wilje my de tafel helpen bereien.
Annetje, Ja lang myn het tafel laken, k' ſal'er over ſpreien.

Meles al ſingende en ſpringende.

Hoe wil ik nu ſtrelen myn lieve roſelyn,
Hoe willen wy heden nu vrolik zyn;
Myn hartje, myn ſtartje, myn ſuikerde doosje,
Myn ſoete bollebuisje myn maagden roosje.

Annetje. Nouw Bruidegom houdje wat ſtemmig by de luy.
Meles Ho ho, hoe na krijgſe meê een maegdelijke buy,
Wel myn lieve, maer benje al meê beſwalkt van ſulke dampen.
Annetje. Wel ja dog, want ik brand van liefde als koeſtront in de lampe
Meles Nou kom aen, he' je de botter, broot en kees gekregen.
Zijtjen, Ja het ſtaet'er al.
Meles Kom ſit nou aen 't eten getegen,
Juffer Annetje, kan ik je dienen met een boterham.
Annetje. Als't jouw belieft Bruigom
Meles. En jouw ook ſoete lam.
Zijtjen, Ja bekje.

Meles. Hou daer, en dat is voor jouw Annetje,
Anders hebbe wy niet, lang nou eens het kannetje.
Zijtjen geeft hem de kan en roemer.
Zijtjen. Hou daer liefste.
Hy schenkt in de roemer.
Meles. Ey so lave wy alle daag,
Zey vader Lucas.
Hy drinkt het uyt.
Wel soo dat maekt een schone maag,
Hy schenkt en geeft het over.
Hou daer mijn Liefste, drinkt uit, het selje niet deereu,
Nouw leven wy ook eens als groote Heeren.
Zijtjen. A vous Annetje.
Annetje. Ik dank jou juffrou Bruit.
Meles Wel so myn bekje, suprum naglum schoontjes uit.
Zijtjen, Wel bekomtje Annetje.
Annetje. Ik dank jou, à vous Bruidegom.
Meles. Heb dank: wel soo die roemer is nog wellekom.
Zijtjen, Maer heden Annetje, nouw is goet raet deur,
Onse Sinjeur verwacht gasten, en daer is niet met al op't vuur.
Meles. So denkje daarom, ik denk nou om geen swarigheit,
Ja moet maer vrolijk wesen, want de roemer is vol klarigheit.
Annetje Ja maer seper jongens, gaet dog so los niet te werk,
Ie moet het wel overlegge, dat hy d'aenslag niet en merk.
Meles Wel hoe so denk ik, weetje niet als hy t'huis komt te vra-
Of alles gereet is, dan moet myn liefste klagen, (gen
Dat niemant haer wou credite en sonder gelt,
Dan sel hy so schrickelijk syn ontstelt,
En rasen en tieren, ja roepen en smyten,
Datje anders niet sou denken, of hy sel syn selven de neus af bij- (ten,
En als hy dan seit bruit heen daer is't vierkante gat,.
Dan sel ik segge, wy bedanken u Sinjeur fiat,
En dan kennen wy voor de roo deur gaen, al wilde wy morgen,
So benne wy van die gierige duivel verlost, en leven sonder sorgē
Annetje. Dat is seper wel bedocht, wat dunkt jouw juffrou bruyt?

Zijtjen, Wel ja dog, so raken wy met gort en met eere dit clooster
Hy wou hebben ik sou alles op credijt gaen halen, (uit.
En nu sal ik seggen daer wasniet te krygen of ik most eerst beta-
Meles Wel ja so moetje segge, is dat niet wel gepractiseert, [len.
Trouwens 't is geen wonder, want ik ben uitgestudeert;
Sa nu weêr gedronken, ey â vous myn roselijntje,
Myn suikerde Zijtjen, ey hoe lecker smaeckt dat wyntje.
Annetje. Ia wel keiere, wat zyn 't nu moye dingen, niet waer;
Zytjen. Wel ey waerom niet, wy zyn dog jonge luiden met ekaar.
Meles. Dats wel eseyt myn hartje, ey waerom soude wy treuren,
Voorlede jaar ten achteren, en nouw niet te veuren,
Is 't niet waar beckje?
Zijtjen. VVel ja dog, ik ben wel lustig bly,
Hoe menigmaal heb ik om u in angst geweest, als de gart in de pis ley!
Annetje. De drommel daer wort geklopt.
Zijtje, Och hoe sullen wy 't nu maken!
Meles, Niet met al, bergt metter haest de kan en tafel-laken,
Ik sal de tafel bergen.
Annetje. Maer waer sel ik nu heen?
Meles, Kom volgt myn, gaen wy met couragie na de deur treên,
Zijtje, Och nou selt hier honde,

XVII. BEDRYF.

Frans. Meles. Annetje, Zijtjen.

Frans. Wel hondsfot waer blijfje so lang,
Meles. Sinjeur ik kom voort gelopen,
Frans Wel ke daer, ik sweer ik selje nog het vel af stropen,
Iou schelm alsje bent, wel wat maakt Annetje hier,
Annetje. Sinjeur ik kom Zijtje vragen om een kooltje vier,

Frans.

Frans, O ! doot dat werck deught hier niet wie heeft jou order gegeven
Om in mijn huys te komen,

Annetje. Wel sinjeur is daer wat aen bedreven,
Dat ick in jouw huys kom

Frans. Wel ja als ickt niet en verstae
Selje buyten mijn self in mijn huys komen.

Annetje. Nou sinjeur ick gae
Ick sel mijn wel wachten:om jou volck weer om vier te vraagen.

Frans. Kom vertreckt ick wil geen woorde van u verdragen.

Annetje. Nouw stoot soo niet : hadie Melis buur,

binnen.

Frans. Hadie Melis buur,
Wel de Duivel wat 's dit: wel vlegel wat voor kuur,
Hebje met de Meit aengereght : o sellement het sel hier honde.

Meles. Wel sinjeur hoe praetje soo : hebje mijn dan op een quaa saeck gevonden.

Frans Qua saeck of niet, ick wil geen vreemde meit in mijn huys sien.

Meles. 'tIs immers een eerelijcke meyt en heeft altijt gewoont by fraje lien.

Frans, Eerlijck ja guyt ick loof dat jy daer best af sout kunne praten,
O dese wage gaet soo manck, maer waer hebje Zeyt gelaten.

Zijtje. Hier ben ik sinjeur.

Frans. Wel Zijtjen hoe staen de saken nou
Is alles klaer.

Zijtje Och sinjeur daer wasser niet een die mijn borgen wouw
Swaentje het pens wijf heeft mijn op nieuw geslagen en geimeten.
Dat ick 't wel heugen sel en in geen veertigh dagen vergeten.

Frans. O jouw Olijcke Caronje, och wat gaet my nou aen
Wel kedaer ick weet geen raet.

Zijtje. Zinjeur het sel noch wel gaen.

Frans. Bruit samen 't gat uit, 'k wil je niet hooren spreecken
Meles. Fiat Sinjeur maer geeft ons gelt van de tijt die daer is verstreecken,
Frans, Wel ja nogh gelt, niet waer wel rekent eens van die stoute guit,
Die durft nogh gelt eyssen komt bruit voort het gat uyt.
Meles Kom kom Zijtje gaen wy, want hier is doch geen gelt te halen.
Want in plaets van gelt wil sinjeur ons met slaen betalen,
Adieu sinjeur ick bedanck jou datje ons op vrye voeten stelt
Zijtje En ick u van gelycken sinjeur, maar mist voor je gelt
binnn.

XVIII. BEDRYF.

Frans alleen.

Sie daer sy bruyen heen, wel de droes ick verlies mijn sinnen,
Ick ben een schelm soo ick weet wat ick sel beginnen,
VVel ick geef het op: maer sellement ben ick wel wys
Dat ick Adam en Eva, van Avont jaegh uyt het Paradys,
VVel de droes wat sel ick nu doch, ick sal moeten vertrecken,
VVant soo myn gasten komen, sy soude schendigh met my gecken,
Insonderheyt mijn neef Lottie, want dat is sulcken spottigen quant,
Als ick glooff datter niet en is in Hollant
En myn vrint gosen wat sal die seggen met zyn Suster madelene
Vel ick raeck uyt mijn Threluur: maer waer sel dit henen,
VVant alle die het hooren sullen soo wel met haer spotten, als met mijn,
Om datse alle drie sulcke bedrogen gasten sullen zyn,
Ik konse noch wel verwachten en brengense op den doele
Maer

Maer t' is te laet, en ook hoe schrickelijk sout ick in myn beurs moeten voelen,
En wat noot wast al setten ick haer eens aen soo een dis
Maer neen ick kom daer niet aen om datter sulcke slechte tij- ding gekomen is.
Waer op dat de actiens wel de helft zyn afgeslagen
Ia wel sie daer ick moet banckrot, och had ick doch tot deese dage,
Al mijn brieven verkoft: maer nu, ay may, nu is het veels te laet.
Och laet ick mijn biesen packen, eer dat de Klock negen slaet.
Mijn knegt heb ick verjaeght mijn meyt is wegh gelopen
En mijn kostelycke actiens moet ick voor de helft verkopen,
En nog daer en boven gasten genoot och my wat scha en schant
Komt mijn soo gelyck over wel ick sweer ick moet van kant,
Wat sullen mijn gasten seggen alsse soo schendig staen te klop- pen:
Soo willen zy myn bekrissen en bekrassen, hoe willen de Spreuwen foppe,
Een hospus sonder spijs, en gasten sonder weert
O ellement de klock slaet negen laet ick met een veert
Maer heen gaen, adieu myn huysjen 'k verlaet u nu met groo- te sorge.
Dat gaet na vader Ieremias, 'k Hoop dat die mijn gelagh wel sal borgen,
Want ick ben nu soo kael als een rot, ick heb schier niet een duyt in myn maers
Nouw laet ick vry heene gaen of de duyvel hout de kaers.

binnen.

XIX. BEDRYF.

Goosen: Madeleen.

Goosen.. Ja wel Masseur binne wy niet sot soo laet uyt te gaen eeten?
De Klock is by half tien: hadt ik het geweten,
Ik souw soo laet en soo ver niet hebben gegaen om een mont vol broot.
Madal. Wat is'er aen gelegen Monfreer; al zijn wy soo laet genoot,
Dat heeft hy maar gedaen, om onse honger te verdrijven,
Maer waght ik meen soo te schranssen dat se om de overschoten brocken niet hoeven te kijven.
Goosen. 't Sal mijn verwonderen wat dien gierigaert sal hebben opgedis
Mad. Ick denck een gebraden bout: of een brave soo Vis,
Altijt daer moet geschaft zijn: 't zal wel haest blijken;
Nouw zijnder wy haast.
Gosen. Ick gader vast na kijken,
VVel ja hier is 't, ik weet altijt niet beter, ik klop vast aen,
Soo het hier niet is, soo meugen wy een deurtjen verder gaen.
Mad, Daer is geen gehoor soo 't schijnt, trouwens daer valt nouw veel te bestellen.
Zy sijn misschien achter Monfreer, ik souw eens schellen.
Hy schelt.
Gosen. Sie daer soo sy dat niet hooren, soo kloppe wy voor een dootmans deur.
Mad. Hout op Monfreer myn dunckt ik sie ligt door dese scheur.
Gosen. Ja ligt, wy sullen lang ligte, eer sy ons hier in ligte,
Of zyn wy aen 't verkeerde huys, of is mijn gesigte
Verduystert.

Mad.

Mad. Dat 's vremt datse dat schellen niet hebben gehoort.
Gosen, VVil ick jouw wat segge Masseur ; ick gaa voort,
VVy zijn schendigh bedrogen maer wagt ick sal hem dat wel betalen.
Mad, Sagjes Monfreer, soo haastig niet ; laet ons het schellen eens herhalen.
Gosen. Ik hebber den bruy van, meenje dat ik hier voor de geck wil staan.
Mad. Monfreer sie daer warentelijk daer komt mijn Neef aen.
Gosen Ia vaeragter,

XX, BEDRYF.

Gosen. Lottje. Madeleen.

U dienaer mijn Heer, komje mee ten eten
By u Oom,
Lotje. Ja mijn heer hy heeft het mijn laten weten,
Maer het is al vry vroeg genoot s'avonds ten half tien.
Gosen, Voor mijn ik heb sulk noode noyt gesien,
En wat noch meer is, wy hebben wel een quartier staen kloppen.
Lotje. En niet opgedaen? wel ick denck niet dat hy met ons wil foppen,
VVel dat souw mooy wesen: mijn Heer waer hangt de schel.
Gosen, Sie daer mijn Heer.
Lotje. Ick sal schellen al of de drommel uyt de hel,
Daar aen trok: *hy schelt.*
Sie daer soo sy dat niet en hooren,
Soo geef ik van desen avont de moet van gast gaen verloren.

Gosen. Och mijn Heer! dat is al soo seecker als den dag,
Ick bidt laet ons maer gaen want het wagten niet helpen magh.
Mad. Nouw Monfreer wagt noch wat.
Lotje. 'K moet met de klopper noch eens rinckelen. *hy klopt.*
Als of ik het al vernielen wil.
Mad. VVel ik kan niet bedenken
VVat'er aen schort.

XXI. of laetste BEDRYF.

Annetje. Lotje. Gosen. Madeleen.

Annetje uyt het venster.

Vrinden klopt dog niet meer, want het is daer puur nagt,
Het souw dog maer verloren moeyten zijn soo je langer wagt.
Lotje. Hoe dat Vryster?
Ann. Vraegje dat, hy heeft sijn huysgenoten,
Sijn Knegt en Meyt weg gejaegt, en heeft het huys wel vast toegesloten,
En is soo deur gegaen: En sijn volck hadden my geseyt,
Dat hy gasten had genoot, en daer was geen kost bereyt,
Soo dogt ik in mijn selven, ik sel zijn bedrogen gasten
VVaerschouwen, op dat ik haer van 't wagten mogt ontlasten.
Lotje. VVel de duyvel hael de Vent, wel Vrind. wat seggen is dit
Ja wel kedaer dat ik hem hier hadt, ick kapten hem van lit tot lit.
Sulke schendige bedroge gasten te zijn: 'k sweer ick sal 't hem betalen.
Gosen, VVel ik verseker hem dat ik daer revenje van sel halen.
Annet. Ja wel je heb gelijk hy heeft onfatsoenlijk gedaen.
Madel Hoor Monfreer, het kijven helpt dog niet laet ons nu maer gaan,

Speelt

Speelt hem weer een pots:

Gosen. Foey soo schendig bedrogen,
VVel sie daer dat ik hem hier hadt ick haelde hem het gesicht uyt sijn oogen.

Lotje Ick sweer ick sel hem dat Weer betalen letter vry op,
Die gierige duyvel dien Deense dick kop,
Die schent-brock, ja wel sie daer ik kan mijn schier niet bedwinge.

Gosen. En ick souw schier van onverduldigheyt uyt mijn vel springen.

Madel. Ey doet dat niet Monfreer.

Gosen. VVat ik bruy daer mee al sijn glasen uyt.

Annet. Ey doet dat niet mijn Heer, want in sijn huys is niet een heele ruyt.

Gosen, Kedaer ik souw hem wel haast als een stuck vleys hacken.

Lotje. Als jy hem hier hadt.

Madel. Ey Monfreer laet ons onse biesen packen.

Gosen. Ja wel kom aen gaeje meê mijn Heer.

Lotje. Ja ick heb hier al lang genoeg gestaen,
Ik heb sulken honger dat ik qualijk voort kan gaen,
goeden avont Vryster.

Annet. 'k wens u het selfde vrinden.

Gosen, Mijn Heer sootje gelieft gaat met ons op het geen wy t'huys sullen vinden.

Madel, Komt Sinjeur gaet met ons,

Lottje, Ick arme bedroge gast,
Mijn buyck is ingevalle, soo heb ick hier op gevast,
Ia wel ick mag dan met u gaen maer dan moetje weer by mijn komen,

Gosen, Dat sullen wy doen: maer niet soo als nu by u Oomen.

E Y N D E.